

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 14 K — f.
Fél évre 7 K — f.
Negyed évre 3 K 50 f.
Egy óra 1 K 20 f.
Egyes szám — K 10 f.
Nyiltér sora — K 50 f.

SZÉKELY UJSÁG

NÁROMSZÉKMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként háromszor:
kedden, csütörtökön
és vasárnap reggel.
SZERKESZTŐSÉG:
DR. I. DIÉNES ÖDÖN
főszerkesztő-ügyvédi irodájában
Báthori-ut 14. szám.
Telefon-szám.

Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság

Felolós szerkesztő: Dr. I. Diénes Ödön.

Kiadónivalai és papírkészítőkészlettel szemben

Az új külügyminiszter

Irta: Dr. Ráth Endre
országgyűlési képviselő.

Csak sejtjük, hogy mi az oka, de nem tudjuk. A valóság az, hogy a külügyminiszter feltűnő körülmények között távozott és még feltűnőbb körülmények között jött vissza Burián.

Minket nem érdekel a személy. Határozott irányokat, programokat követelünk, mert egyet biztosan tudunk. Azt, hogy Romániával olyan béke előtt állunk, amelynek eredménye szerint az orvítamadó a háboru után gazdagabb lesz, mint volt eddig, — megszorodik területe, népeisége, befolyása s Magyarország határai csak itt-ott nyernek biztosabb kapukat.

Hát ezt nem türhetjük! Fel kell riadni a magyarközvélemény minden faktorának s ennek a gyalázatos békeokmánynak a revízióját kell követelnünk.

Ugy tudjuk, hogy a letört Romániában szó lehetett volna dynasztia-változásról, határaink erősebb védelméről s Czernin volt az, aki megmentette a Besszarábiával megszorodott Romániát cselszövő uralkodóházának s aki „Maria királyné érzékenységeire való tekintettel” Sinaját is nekik hagyta.

Mi csak egy érzékenységet ismerünk: a nemzet piruló érzékenységet, a férjét, vesztett asszonyt, a fiát sirató szülőt s a párját vesztett mátkát.

Ezekről feledkezett meg Czernin, amikor nemcsak hogy kitiltotta volna Romániát álmaival, törekvéseivel együtt Magyarországot területéről, hanem engedte, sőt közreműködött abban, hogy a határainkon örök veszedelemként élő ellenség növekvő hatalmának lehetőséget biztosított.

A legnagyobb magyar fájdalom, hogy Buriántól sem várhatjuk, hogy elégtételt szerez a megsértett magyar nemzeti önértetnek.

Katonáink Belgiumban.

Érk. ápr 22 este 8 ó.

(Budapesti tudósítónktól.) Bécsből jelentik: Az utóbbi napokban sok osztrák-magyar katona érkezett Belgiumba. Hosszu vonatok haladtak Lüttichen át. Antwerpenben és Gentben is sok osztrák-magyar katona van.

Irország nem ad katonát.

Érk. ápr. 23 d e 9 ó

(Budapesti tudósítónktól.) Dublinból jelenti a Reuter-ügynökség: Az alsóház iracionálista tagjainak gyűlése elhatározta, hogy Irországból maradnak és megszervezik az ellenállást a véderőtörvény ellen.

Adakozzunk a Rudolf-kórház javára!

Nyugdíjas özvegyek...

(E cikket egy nyugdíjas özvegytől kaptuk. Nem szükség kommentárt írunk hozzá, sokat mondanak a sorok, lélekbe markolnak, megráznak. Erdemes, hogy ott is meghallják, ahol meg kellene hallani.)

Várunk, valami segítséget, valami isteni csodát, miként Izrael népe várta a Messiást!.. De mi csak várunk... mindig várunk! Tengődünk napról-napra, nyomorral, küzdelmekkel, titkolt könnyel, vergődő lélekkel és hiu reményekkel.

Mindenki jaja, panasza felhallatszik a csilagos Égig... csak a szerencsétlen nyugdíjas özvegyeké nem. Senkise törődik avval, hogy az a szegény családanya, ki elmaradt apró gyermekekkel, csekély nyugdíjából hogyan nevel, eteti, ruházza őket, most, mikor tíz és százszoros ára van mindennek, mikor egész havi nyugdíja nem elég egyik gyermekének egy pár cipőre?

Nélkülöz, éhez, rongyokban járó-ártatlan gyermekeink okai talán, hogy az Isten elvette a kenyérkereső edesapát? Hiszen ők bűnhődnek, szegény kis teremtesek!

Kapnak háborús napi segélyeket, menekülő uti pénzeket, gyorssegélyeket stb. De mi tisztán csak annyit, amennyit ezelőtt öt évvel kaptunk, amikor husz koronával három pár cipőt vehettünk.

Éljünk, ha tetszik, hanem öljük meg éhez, lerongyolódott gyermekeinket és magunkat, legalább megszabadulnak szegénykék a keserves nélkülözésektől, mi meg a rettenetes gondoktól, hogy vajjon holnap lesz e kenyér; vajjon mivel takarjuk be kis testüket, ha egyetlen agyonfoltzott ruháscskájuk leszakad és miből, honnét teremtünk cipőt? —

Nem törődnek vele. Szerezzon, a hogy tetszik, ahogy akar, ahogy tud!

Ma nem szükséges az erkölcs, a tisztesség, a becsület.

Hany ezeken dobják oda a becsületüket selyem, prém, gyémánt, divatos cipő, kalap és pénzért; de ha egy szegény asszony megtanorodik, hogy ne lássa dideregni, éhezni gyermekeit, arra egy-kettőre követ dobunk!..

Hiába tagadnám, hogy nem fáj, mikor gyermekeim szomorúan jönnek haza az iskolából és könyörögnék: Anyukám, édes, vegyen nekem egy jó cipőt, ruhát, csufolkodnak, hogy szegény egy uri gyermeknek ilyen kopottan járni. Megölelem őket, vigasztalom: kicsikém, ti így is helyes kis leányok vagytok és sokkal magasabban álltok, amazoknál, a gögös, rossznevelésű, gazdag leánykáknál, akik csufolódnak, akiknek lehet finom a ruhájuk, szép a cipőjük, csipkés a köténykájuk; ehetnek mindennap pecsenyét és tortát; ne irigyeljétek, mert sokkal szegényebbek, mint ti vagytok! Ártatlan, bámsz szemekkel néznek rám és sehogyse értik anyukát.

Nem tagadom, hogy míg naponta ezeket elmondom; benn, mélyen, ne zokogna, ne fájna... szegény kis lányok, akik zugolódás nélkül eszik minden nap a puliszkát, alig jut egy-

szer egy hónapban kevés hus: kis szívüknek mennyire fáj, hogy a finom ruhás társnők nem-rátkoznak kopott, foltos ruháscskáikkal, rossz cipőjükkel...

Minden nyugdíjas özvegynek, kinek privát vagyona nincsen, egy forma a sorsa... Van havi 180 korona nyugdíjam. Ebből fizetek lakásért havi 30 koronát. A napi liter tejért havi 48 koronát. A többi marad fára, élelmiszerre, ruhára, cipőre stb!

De „szegény egy uri asszony gyermekeinek lukas cipőben, kopott ruhában, összefoltzott köténykében járni!..

Mi pedig csak várunk... mindig várunk... s ha már sehogy se bírjuk tovább, ha nem jön segítség, senki se tiltja, hogy ne kövessük példáját annak a pesti asszonynak, nyugdíjas özvegynek, — aki előbb agyonlőtte ruhátlan, cipőtlen, fázó, éhező gyermekeit s azután önmagát.

Nyugdíjas özvegy.

Elhurcoltatásomtól a szabadulásig.

A raducaneni élet.

— Irta: Máthig Berard. —

14.

A reggeli elköltése után hozzáállunk a berendezkedéshez. A csendőrmester-tőle telhetőleg iparkodott sanyaru helyzetünkön enyhíteni. Az intelligens elem részere az iskola szomszedságában agyakat rekviralt, a többiek részere szalmát leszegezte ponyvával. Az iskola udvarán konyhát építettek, melyben a mindennapi menázsinkat főzték. Karácsony utánig, bár nem volt változatos, de nem haltunk éhen mellette. Főtlaplakozás paszuly és pityóka, egyszer-kétszer hetenkint került bele egy kis hus is. Kenyér volt bőven és elég jó. Napjában, hol egyszer, hol kétszer főzték a mi embereink. Paprika, hagyma akadt bőven, amennyire lehetséges volt, a magyaros ízt is megadták az ételnek. — Akinek pedig volt egy kis pénze, az hozathatott magának a városból is húst. Kezdetben egy kiló marhahus 80 bani (fillér), disznó hus 1 frk 20 b. Általában véve olcsó világ volt kezdetben, de később karácsony után rohamosan ment fel mindennek az ára. Mikor eljöttünk, akkor a marhahus kilója már négy frank volt. — Tolmácsunk és bevásárlónk Kovács Lajos, helybeli csizmadia mester volt. Akadt szegénykének dolga, — alig győzte a sok megbízást teljesíteni. Mindenben és mindenért csak Kovács urat hívták. Nehéz feladatra kellett vállalkoznia, sok hálátlanságot kellett tapasztalnia, de honfitársainak szeretete mindig adott neki annyi erőt, hogy a közérdek szolgálatában általában kitartson.

Barabás István volt a másik tolmács, ki inkább az urak szolgálatában állott, kik alig két hét után kiköltöztek egy magán házba és ott éltek közös családi háztartásban, míg el nem jöttünk.

Felettes hatóságunk a sub prefekt (alispán) volt. Ennek szolgálatában állott a csendőrmester. Másnap d. e. odaérkezésünk után vele jöttek a kis város intelligensebb férfiai: az ortodox tanító, a bojer uradalom tisztviselői, az élelmes Rabinovics Ávrám — az élelmezőnk — ez már zsidó, a póstamester.

(Folytatjuk.)

A Marvásárhelyi Kereskedelmi és iparkamara hadsegítő alap-gyűjtése.

A Kamara felhívja azokat, akik a kamara kerületében ipari, kereskedelmi, pénzügyi foglalkozásban felmentést élveznek a katonai szolgálat alól, hogy a kamara által létesítendő „**Ipari-kereskedelmi hadsegítő alap**” céljaira körülményeikhez és tehetségükhöz képest adományokkal járuljanak. Az alap célja:

1. elesett vagy hadban szerzett betegségben elhalt iparosok, kereskedők és pénzügyi alkalmazottak özvegyeit, családtagjait kereső foglalkozáshoz segítsük;

2. rokkant hazatérő iparosok, kereskedők foglalkozását segítsük elő;

3. hadban levők vagy nyomorba kerültek családjainak rendkívüli támogatást adjunk;

4. az iparban, kereskedelemben szenvedett személyi veszteségek pótlására, a visszatérő katonák önállósuláshoz segítése.

Aki itthon van, élete és existenciája biztonsága, zavartalan kereső lehetősége élvezetében gondoljon azokra, akik értünk szenvednek, véreztek, elestek s akiknek családja itthon bizonytalanságban, a nyomor szélén vergődik!

Az adományokat a „Marvásárhelyi Keresk és Iparkamara Hadsegítő alapja” részére, a Marvásárhelyi Bank és Takarékpénztár r. t. nál levő, e célra nyitott folyószámlára kérjük beküldeni, arról a kamara értesítését is kérve.

Sonninó az olasz békeről.

Érk. ápr. 22 este 8 ó.

(Budapesti tudósítónktól) Rómából jelentik: A kamara tegnapi ülésén felkérte Sonninó Ciciani képviselőt, ne ragaszkodjék a béketárgyalás ügyében előterjesztett interpellációjához s ez alkalommal kijelentette a következőket: Az olasz kormányt szövetségesek tájékoztatták a békeajánlatról.

Mi — úgy mond — formálisan nem mondottunk ugyan elent, azonban kifejeztük azon meggyőződésünket, hogy ezen békeajánlatok és megbeszélések semmiféle értékkel nem bírnak. A kormány mindig azon a nézeten volt, hogy csak ellenséges mesterkedésről van szó, melynek célja volt bizalmatlanságot és vizsályt támasztani a szövetségesek között és hasznot huzni azon elernyedésből, mely a szövetségesek népeiben a békehirességek következtében beállott volna.

A Maurisanában 1917. áprilisában tartott összejövetelen a szövetségesek behatóan megtárgyalták a monarchia törekvéseit, de a béketárgyalás megindítását nem tartottuk opportunusnak, mert az akkori helyzetben komoly veszedelemmel járhatott volna és meggyöngyöztette volna a szövetségesek egységét.

Végül megcáfolta, mintha a monarchia nagyon előnyös ajánlatot tett volna Olaszországnak.

HIREK

Szerda, április 24.

— **Ráth Endre a lisztellátás javítását sürgeti.** Dr. Ráth Endre, városunk képviselője olvasva a Székely Újságban a lisztellátás körül felmerült mizériákat, újból a kormánybiztoshoz fordult orvoslás végett. A kormánybiztos képviselőnk megkeresésére intézkedéséről a következő táviratban válaszolt:

„Nagybecsű táviratodra válaszolva értesítek, hogy Kézdivásárhelynek rendelkezésére álló buzalistsz arányában kenyérliszttel leendő ellátása iránt intézkedtem. — Inczédi Joksmán, kormánybiztos.”

Örvendünk, hogy dr. Ráth Endre ennyire szíven viseli a város ügyét-baját, ugyisintén örömmel vesszük azon kijelentését, hogy „az

ügyet figyeli és nem nyugszik addig, míg Kézdivásárhely ellátása nem javul.” Képviselőnk szíves közbelépésének kell betudnunk, hogy most már némileg javult a lisztellátás, amennyiben kapunk most már kenyérliszttel is a máléliszt mellé. Azonban ez a kenyérliszt még oly kevés mennyiség, hogy amellé sok türelem és még több imádság szükséges, hogy feledjük keserveinket és kenyereinkben a máléliszt ízét.

— **A 82. ezred neve.** A király a következő legfelsőbb kéziratot bocsátotta ki:

Megparancsolom, hogy 82. számú gyalogezredek, amelyhez főképpen székelyek tartoznak, mostantól fogva a „Schwitzer báró 82. számú cs. és kir. székely gyalogezred” nevet viselje.

Baden, 1918 április 12.

Károly s. k.

— **Kövezik az utcákat.** Végre a mi városunkban is hajnalodik. Kezdenek valamit adni a város rendbeszedésére is. Most a katonaság felhasználásával az utcák kövezetésének megjavítását kezdték meg. A frontmögötti élet cudarul is megviselte az utcákat, a folytonosan robogó nehéz társzekerek, autók annyira megrongálták a kövezetet, hogy annak kijavításáról a legsürgősebben gondoskodni kellett. A katonaság aztán segít is rajtunk. A városnak sem kerül nagy áldozatába és utcáink apránként jobb állapotba kerülnek. E héten a főteret kövezték, azt hozták jobb karban. E kövezéssel volna egy eszménk: Ha már a katonaság segít rajtunk, nem lehetne-e a katonaság segítségével azt a darab területet a Kossuth Lajos- utcában, ahová a Kossuth szobor kerül és amely jelenleg szemétdomb trágyalé töcsákkal, parkozni, a rendeltetésének megfelelő állapotba hozni? Gondolkozzunk ezen!

— **Rendkívüli segélybírói és ügyész-ségi tagok számára.** Vazsonyi Vilmos igazságügy-miniszter előterjesztésére a minisztertanács egy millió százezer koronát folyosít szorult anyagi helyzetben jutott bírói és ügyész-ségi tisztviselők segélyezésére.

— **Gyilkolt a gránát.** A belafalvi erdőben őrizték a marhakat Bíró Lázár és Bíró Emánuel. Az előbbi 8 éves, a másik 12 éves és unoka testvérek. Játék közben a fiúk eldobott gránátra találtak és babrálni kezdtek vele. A gránát felrobbant és a két gyermeket felismerhetetlen ségig összetépte.

— **A csomag szállítólevelek kikézbese-tése.** A postahivatal főnöke a következő sorok közlésére kéri: A m. kir. kereskedelmi miniszter ur 1918 március 23-án kelt, a postai kézbesítés tárgyában kiadott rendelete alapján értesítem a n. é. közönséget, különösen pedig azon kereskedőket, kik tömegesen érkező postaküldeményeiket hetekig is postán hevertetik, hogy folyó évi május hó 1-től kezdődőleg minden beérkezett csomagszállító levele kellő egymásután következő napon címzettnek bemutatandó, s ha címzett második esetben sem váltja ki, azonnal visszajelentésbe adandó.

— **Nem rekvirálják a fehérneműt.** A múlt héten majdnem az egész vidéki sajtó bejárta az a hír, hogy a Pamuk-központ rekviráltatni fogja a fehérneműt, nemcsak a kereskedőknél, hanem adott esetben a háztartásokban is. Mint értesülünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak és ilyen intézkedésre előkészületek sem történtek.

— **Juhok levágásának tilalma.** A kormány rendeletet adott ki, amely szerint kenyészervágás vagy kenyészervágás szükségét kivéve, jérkebárányt és négyévesnél fiatalabb anyajuhot levágni vagy leszuálni tilos. A tilalom alól való kivételes engedélyezés iránt a földművelésügyi miniszter rendelkezik.

— **Cipőjegy.** Szterényi József kereskedelmi miniszter legközelebbi rendeletet ad ki, mely a bőr- és a cipőellátást szabályozza. Az új rendelet részleteiben még nem ismerjük, de annyit tudunk, hogy radikális intézkedéssel fog véget vetni a bőrrel, talppal és cipővel üzdött verléstől, uzsorának életbelépteti a cipőjegyet és szigorúan szabályozza a cipőárakat. Az új rendelet folytán egy pár cipő legfeljebb 60–80 koronába fog kerülni.

KÖZGAZDASÁG.

Nem lesz takarmányhiány

annak a gazdának, aki az idén takarmány répát ültet.

Ültessen tehát mindenki, aki csak teheti minél több takarmányrépát, mert ennek a takarmánynak kitűnő hizlalo és tápértéke felülmul minden más takarmányfélélet. — Ló-szarvasmarha — sertés egyaránt kedveli. Ültetés ideje még nem készt el, mivel az eddigi szárazság után leendő esőtől áztatott nedves, melegebb földben sokkal hamarabb kikel, mint a mostani hideg száraz földben.

Kitűnő hozamot biztosít, ha közel a házhoz vagy kertben egy kisebb helyre azt elvetjük, 2–3 naponként meglocsoljuk, amidőn a palánták gyorsabban fejlődnek s egy jó eső után kiültetjük azt az arra elkészített szabad földbe. Így nemcsak, hogy utóleri, de el is hagyja a korán szabadba elvetett vagy ültetett takarmányrépát.

Nem csak az az előnye ezen takarmányfélének, hogy nagyszerű és bő takarmányt ad, hanem óriási mértékben pótolja az összes egyéb takarmányféléket; mint árpát, tengeri burgonyát stb., amely termények jók az emberi táplálékra, továbbá zabot, szénát, szalmát stb. it, melyek állati táplálékra rekviráltatni fognak.

Ezen takarmányfélének termelésével a gazda tehát nemcsak önmagán segít, az által, hogy tehene jó és bő tejet fog szolgáltatni, hanem ökre, lova, sertése hizik is tőle; a köz-szükségleten pedig azzal, mert több szemes és szalastakarmányt engedhet at a célra. — Mai birdetésünk szerint vetőmag is áll elegendő rendelkezésre Fodor Géza kereskedelmi bizománynál Kovásznán, aki ez idő szerint kb. 15 métermázsza takarmányrepa mag felett rendelkezik és elég jutányos áron árusítja azt.

A múlt évben egy itteni gazda 3 kiló ilyen takarmány répamagot ültetett el és 76 hordó szeker takarmányrépája termelt. — Ennel jobb ajánló levél, azt hisszük, nem kell.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Hirdetés.

Ozsdola és Hilib közt, a Bárabás nevű határban 25 hold kamasztalt szántó és kaszáló vegyesen egy darabban és falusi lakóházzal, gazdasági épületekkel együtt és 150 hold értékes fenyőfa erdőség a hilibi közös erdőterületben örök áron eladó. — Érdeklőni lehet a tulajdonosnál, Csizsár Dónes, Kézdivásárhely.

TÁVIRAT!

10 méter mázsza kitűnő óriás

takarmány répamag

„Koloss” hosszú sárga, métermázsánként vasuton express áruként szállítva 1500 kor. 20 kg. postacsomagokban kgr. 16 kor., kicsinyben kgr. 17 kor. míg a készlet tart.

1500 butellia (0.7 liter) gyógyörüen adjuszt kitűnő „Leányka”-bor beretvás féle eredeti töltés — Frankó, láda és csomagolás 7 K. 80 f.

A répamagnál kilógrammonként 5 korona, a kor-nál palackonként 3 korona előleg beküldendő, többi utánvételeztetik. — FODOR kereskedelmi bizományos és bornagy kereskedő Kovászna. 1. Távirat cím: Fodor Kovászna. 1.

Egy jókarban levő malom április 24 től kezdve

kiadó.

Értekezni lehet Özv. Nagy Ferencznél.

Eladó

a vasúthoz közel egy 5 v é k á s k a s z á l ó
Értekezni lehet a tulajdonos-sal. Cím a kiadóban.